

CUPRINS

INTRODUCERE

CAP. 1. ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR

LAURENȚIU AVRAM

Istoria scrisului

Introducere

Începuturi

Petroglifele

Nodurile

Crestăturile

Mărcile de proprietate

Tatuajele

Scrieri analitice

Scrierea cuneiformă

Scrierea egipteană

Scrierea chineză

Scrierea rongorongo

Scrierea japoneză

Scrierile fonetice

Scrierea paleomoabitică

Scrierea ugaritică

Scrieri protosinaitice

Inscripțiile de la Byblos

Scrieri feniciene

Scrierea paleoebraică

Scrierea arabă

CUPRINS

Sistemele de scriere indiene	44
Alfabetele propriu-zise (consonantice și vocalice)	45
Alfabetul armean	48
Alfabetul georgian	48
Scrierea runică	48
Alfabetul latin	49
Alfabetul chirilic	50
Note legate de istoria cărții	55
între antic și medieval	59
EMILIAN CORNEANU	
Scrisul și cartea pe teritoriile locuite de români	67
Introducere și precizări terminologice	67
Scurtă istorie a scrisului în teritoriile locuite de români	68
Precursorii scrisului	69
Obiectele simbolice	69
Semnele mnemonice sau mnemotehnice	70
Pictografia	71
Cele mai vechi urme ale scrisului în spațiul românesc - certitudini și controverse	72
Pictograme evaluate	72
Scrierea geto-dacilor și perioada cuceririi romane	73
Scrieri și scriitori proto-români	74
Alfabetul latin în spațiul românesc	75
Alfabetul grec la noi	75
Alfabetul chirilic și limba slavonă - principalele vehicule ale culturii în spațiul românesc medieval	76
Elemente de istoria cărții românești	78
Începuturile cărții manuscrise	78
Primii tipografi în spațiul românesc (secolul al XVI-lea)	81
Țara Românească	81
Transilvania	82

CUPRINS

Cartea românească în secolul al XVII-lea	86
Cartea manuscrisă	86
Cartea tipărită	88
Tiparul în Țara Românească	89
Tiparul în Transilvania	89
Tiparul în Moldova	90
Cartea românească în secolul al XVIII-lea	91
Cartea manuscrisă	91
Cartea tipărită	92
Cartea românească „veche” și „modernă” în secolul al XIX-lea	94
„Cartea pentru toți” - primele decenii ale secolului al XX-lea	98
Carte, edituri, tipografii de stat în România comunistă	100
Cartea românească contemporană	101
AGNES ERICH	
Tehnologiile cărții	WS
Faza premergătoare apariției tiparului	106
Tipărirea cu placă de lemn sau tabelară	107
Premise privind descoperirea caracterelor mobile	108
Ipoteze asupra invenției tiparului	109
Johannes Gensfleisch, zis Gutenberg	no
Activitatea tipografică	111
Procedura de tipărire	112
Incunabilele și semnificația lor	113
Contemporanii lui Gutenberg	HS
Caracteristicile tipăriturilor din această perioadă	116
Principalele centre tipografice din Germania	
în perioada de început a tiparului	117
începuturile activității tipografice în Italia	119
începuturile activității tipografice în Franța	120
începuturile activității tipografice în Spania	122

CUPRINS

Începuturile activității tipografice în Anglia	123
Începuturile activității tipografice în Belgia	124
Începuturile activității tipografice în Olanda	124
Arta tipografică în perioada începuturilor și reprezentanții acesteia	125
Apariția tiparului glagolitic și centrele lui de dezvoltare în secolele al XV-lea și al XVI-lea	126
Primele centre ale tiparului chirilic în Europa	127
GHEORGHE BULUȚĂ	
Apariția și dezvoltarea bibliotecilor	131
Nașterea bibliotecii: Antichitatea	132
Lumea bibliotecilor medievale	138
Revoluțiile renașterii	144
Sub semnul luminilor	149
Democratizarea bibliotecii secolul al XIX-lea	254
Biblioteca secolului XX - noi misiuni	160
VICTOR PETRESCU	
Apariția și dezvoltarea bibliotecilor românești (pe actualul teritoriu al României)	169
Începuturi în negura vremilor	169
Din Evul Mediu spre Reformă și Renaștere	171
Continuitate și dezvoltare Apariția unor noi preocupări	175
Emanciparea și dezvoltarea culturală a societății românești	181
Început de secol XX. Realizări și controverse	190
De la ultima conflagrație mondială la contemporaneitate	198
VICTOR PETRESCU	
Biblioteci românești contemporane	205
Biblioteca - instituție culturală	205
Dispozițiile generale ale legii bibliotecilor	207
Sistemul național actual de biblioteci	208
Biblioteca Națională a României	209
Biblioteca Academiei Române	211

CUPRINS

Bibliotecile universitare	212
Bibliotecile specializate	214
Bibliotecile publice	215
Bibliotecile școlare	217
Personal. Management. Statistici	218
Relația bibliotecă-rețea-colectivitate	219
ALEXANDRA ANTAL	
Arhitectura bibliotecilor	223
introducere	223
Biblioteci clasice	224
Biblioteci moderne	236
Proiectarea unei biblioteci	237
Elaborarea scenariilor de fezabilitate	237
Identificarea serviciilor	238
Ansambluri funcționale. Schema funcțională	238
Dimensionarea spațiilor	239
Mobilarea spațiilor	240
Includerea în proiect a performanțelor arhitecturale și tehnice	241
Redactarea proiectului	241
Construcția de biblioteci în spații preexistente	242
Construcția de biblioteci în spații noi	257
Concluzii	265
CAP. 2. BIBLIOTECONOMIE UNIVERSALĂ	
MIRCEA REGNEALĂ	
Introducere în biblioteconomie	271
Terminologie	271
Definiții	272
Etape în evoluția biblioteconomiei	275
Antichitatea	275
Evul Mediu	279

Epoca modernă	281
Secolele a! XVII-lea și al XVIII-lea	281
Secolul al XIX-lea	286
Secolul al XX-lea	290
Pregătirea profesională	301
Bibliotecarul contemporan	305
Cerințe	307
Generații	310
MIRCEA REGNEALĂ	
Asociații profesionale	319
Statele Unite ale Americii	319
Marea Britanie	324
Germania	326
Franța	328
MIHAI CONSTANTINESCU	
Organizații internaționale - IFLA	333
Scurt istoric	334
Structura IFLA	335
Programe fundamentale ale IFLA	336
Programe Fundamentale IFLA care și-au încheiat activitatea	337
SILVIU CONSTANTIN NEDELCU	
Organizații internaționale - EBLIDA	34i
Scurt istoric	341
Obiective	342
Activități	342
Membri	343
Tipuri de membri	343
Drepturile și obligațiile membrilor	343
Organismele de conducere	343
Consiliul	343
Comitetul executiv	344

CUPRINS

Secretariatul	344
Președintele	345
Resursele financiare	345
Grupuri de experți	345
EGCIS	345
EGIL	346
Programele EBLIDA	346
ECUP	346
CECUP	347
Publicațiile EBLIDA	347
MIRCEA REGNEALĂ	
Unesco și accesul mondial la documente și informații	349
Introducere	349
Constituire	350
Principii de acțiune	350
Acorduri internaționale privind	
libera circulație a publicațiilor	352
Primele proiecte	355
Index translationum	355
Vocabularium bibliothecarii	355
Standardizarea tehnicilor aplicate la publicații	357
Controlul bibliografic	358
Centre naționale și regionale de bibliografie	360
Mari proiecte	362
Sistemul Mondial de Informare științifică (UNISIST)	362
Programul General de Informare (PGI)	363
Memoria Umanității	364
Informația pentru toți (IFAP)	366
NICOLAIE CONSTANTINESCU	
Prezența bibliotecilor în politicile Uniunii Europene	369
Introducere	369

CUPRINS

Contextul politic al acquis-ului european	370
Principii esențiale	371
Adaptarea bibliotecilor la politicile Uniunii Europene	372
Punctul de pornire - Principiile de la Lund	373
Punctul sensibil - drepturile de autor	374
De la Principiile de la Lund la Noua Renaștere:	
aducerea patrimoniului cultural online	375
(2010 - un spațiu informațional comun	378
Concluzii	382
CAP. 3. BIBLIOTECONOMIE ROMÂNEASCĂ	
De la începuturi până la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial	
GHEORGHE BULUȚĂ	
Evoluția biblioteconomiei	389
Scurt istoric al legislației de bibliotecă	390
Știința bibliotecilor sau biblioteconomia	392
Profesia de bibliotecar. Metodologie și tehnici	398
O profesie cu tradiție	398
Cărturari și bibliotecari	399
O etapă de modernizare	400
Tendințe și dezvoltări în metodologia și tehnicile biblioteconomice	403
Lucrări de referință	407
Învățământul bibliologic	414
Asociații profesionale	418
Perioada comunistă	
MIRCEA REGNEALĂ	
Legislația românească de bibliotecă în perioada comunistă 1950-1989	423
Perioada postcomunistă	
ROBERT CORAVU	
Evoluția biblioteconomiei	435

Introducere	435
Legislația	437
Învățământul de specialitate	446
Introducere	446
Învățământul biblioteconomie la București	448
Învățământul biblioteconomie la Ciuj-Napoca	449
Învățământul biblioteconomie la Timișoara	450
Învățământul biblioteconomie la Sibiu	450
Învățământul biblioteconomie la Brașov	451
Învățământul biblioteconomie la Târgoviște	451
Învățământul biblioteconomie la Oradea	452
Învățământul biblioteconomie la Suceava	452
Perspectivile învățământului biblioteconomie românesc	452
Literatura de specialitate	453
Monografii	454
Publicații seriale	456
Asociațiile profesionale	460
Asociația Bibliotecarilor din învățământ - România (ABIR) / Asociația Bibliotecarilor din România (ABR)	461
Asociația Bibliotecarilor din Bibliotecile Publice din România (ABBPR)/Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR)	463
Asociația Bibliotecarilor și Documentariștilor din București (ABIDOB) / Asociația Bibliotecarilor și Documentariștilor din România (ABIDOR)	465
Asociația Bibliotecarilor din Biblioteca Națională a României (ABBNR)	466
Asociația Bibliotecarilor Maghiari din România (ABRM) - Româniai Magyar Könyvtárosok Egyesülete (RMKE)	466
Federația Asociațiilor de Bibliotecari din România (FABR)	467